

Karlstads universitet
651 88 KARLSTAD

Datum 2004-03-23
Dnr 32-2003-0317

Årsredovisning för Karlstads universitet 2003

Rikskrevisionen har granskat Karlstads universitets (universitetets) årsredovisning, daterad 2004-03-18. Syftet har varit att bedöma om årsredovisningen och underliggande redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande samt om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut.

Rikskrevisionen vill efter granskningen av årsredovisningen och avlämnandet av revisionsberättelse fästa styrelsens uppmärksamhet på nedanstående.

Rikskrevisionen önskar information senast 2004-04-24 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

1. Resultatredovisningen har inte begränsats enligt gällande regelverk

Årsredovisningens innehåll regleras i förordning (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) 2 kap. 4 §. Innehållet i den del av årsredovisningen som heter resultatredovisning (av universitetet kallad "Verksamhetsberättelse") regleras närmare i FÅB kap. 3. Av Ekonomistyrningsverkets (ESV:s) föreskrifter till 3 kap. 1 § framgår att myndigheten ska begränsa resultatredovisningen till redovisning gentemot regeringens återrapporteringskrav.

Av FÅB 2 kap. 4 § framgår att myndigheten, utöver de återrapporteringskrav som regeringen uttryckligen begär, skall lämna sådan information om *"andra förhållanden av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning av verksamheten"*. Förhållanden anses vara väsentliga om *"ett utelämnande eller en felaktighet kan påverka de beslut som användaren fattar på basis av informationen i årsredovisningen"*.

Rikskrevisionen bedömer att universitetets årsredovisning innehåller information, av inte oväsentlig omfattning, som vare sig motiveras av regeringens beslut eller av förordningens krav i övrigt.

2. Riksrevisionens granskning omfattar inte hela årsredovisningen

Riksrevisionens granskning omfattar enbart de delar av årsredovisningen som föranleds av regeringens begäran om återrapportering eller förordningens krav i övrigt. I syfte att uppmärksamma regeringen på förhållandet har Riksrevisionen i revisionsberättelsen lämnat följande upplysning:

Riksrevisionens granskning har inte omfattat den information som lämnas i de 13 avskilda berättelser som har markerats "avs: Karlstads universitet". Informationen har lämnats utöver vad som krävs enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Granskningen har heller inte omfattat den information som enligt regeringens beslut inte skulle ha redovisats i årsredovisningen utan "i samband med årsredovisningen" alternativt "i anslutning till årsredovisningen".

Internrevisionen har tidigare kommenterat att universitetet har identifierat andra målgrupper för årsredovisningen än regeringskansliet. I en skrivelse¹ påpekas bl.a. att årsredovisningen för 2002 förefaller innehålla information utöver den av regeringen formellt efterfrågade. Riksrevisionen bedömer att de förhållanden som internrevisionen ville fästa styrelsens uppmärksamhet på i skrivelsen även gäller årsredovisningen för 2003.

Riksrevisionen anser att det är väsentligt att årsredovisningen begränsas till sådan information som regeringen efterfrågar. Enbart information som lämnas i årsredovisningen skall vara föremål för Riksrevisionens granskning. Om myndigheten vill informera regeringen om särskilda förhållanden som inte kan hänföras till information som måste lämnas enligt FÅB 2:4, finns andra former för att göra det än i årsredovisningen. Som exempel kan nämnas de s.k. myndighetsdialogerna med regeringskansliet. Om myndigheten vill informera andra målgrupper än regeringskansliet om verksamheten vid universitetet, finns många alternativa informationskanaler som inte är reglerade i särskilt regelverk och inte är föremål för Riksrevisionens granskning.

Ovanstående beskrivna förhållanden har föranlett oss att upplysa regeringen om vilka delar av universitetets årsredovisning som motsvarar de krav som ställs enligt FÅB och därmed ska vara föremål för kvalitetssäkring av Riksrevisionen.

¹ Planerings- och uppföljningsprocesser, 2003-12-19.

2.1 Tretton fristående berättelser har inte granskats

I årsredovisningens inledning (s. 2), beskriver universitetets rektor att ambitionen varit att utforma årsredovisningen på ett annorlunda sätt än FÅB föreskriver. "Verksamhetsberättelsen" innehåller tretton fristående berättelser som benämns "avs: Karlstads universitet". Syftet med dessa är att beskriva "det goda arbetet vid Karlstads universitet". Berättelserna ska spegla "fem års ansträngningar att skapa en universitetskultur som är förnyande i det svenska samhället". Rektor kommenterar inledningsvis också att universitetet genom årsredovisningen för 2003 "tittar tillbaka på de fem första åren som universitet".

Riksrevisionens granskning omfattar inte de fristående berättelserna. Vi bedömer att information inte kan hänföras till vare sig den av regeringen efterfrågade eller av sådan information som omfattas av kraven enligt FÅB 2:4.

2.2 Redovisning som borde ha lämnats i annat sammanhang har inte granskats

Riksrevisionens granskning av årsredovisningen har heller inte omfattat den information som enligt regeringens beslut skulle ha återrapporerats "i samband med årsredovisningen" alternativt "i anslutning till årsredovisningen". Skälet till att regeringen begär viss information på detta sätt är bl.a. att informationen inte behöver kvalitetssäkras genom granskning av Riksrevisionen. Nedan följer en uppräknig av de delar som därför inte omfattats av granskning.

- Universitet och högskolor skall "i anslutning till" årsredovisningen vart fjärde år redovisa lärosätets publicering i internationellt erkända tidskriftsserier m.fl.². Universitetet har redovisat detta i årsredovisningen³.
- Regeringen avser att vart fjärde år, med början "i samband med" årsredovisningen för 2004, begära en särskild redovisning av universitetets arbete med att säkra och utveckla kvaliteten i utbildning och forskning⁴. Universitetet har i årsredovisningen för 2003 redovisat detta⁵.
- Universitetet skall vart fjärde år, med början "i samband med" årsredovisningen för budgetåret 2003, särskilt redovisa lärosätets samverkan med det omgivande samhället inom utbildning, forskning och övrig verksamhet m.m.⁶. Universitetet återrapporerar detta i kap. 6 Samverkansarbetet, i årsredovisningen för 2003. Universitetets

² Ändring av regleringsbrev 2003-11-27, U2003/3743/UH, 2003/3364/UH (delvis).

³ Årsredovisningen, 4.1 Forskning, Vetenskaplig publicering, s. 22.

⁴ Regleringsbrev 2002-12-19, U2002/4735/DK.

⁵ Årsredovisningen, 7.1 Kvalitetsarbete, s. 35-36.

⁶ Regleringsbrev 2002-12-19, U2002/4735/DK.

samverkan med det omgivande samhället syns även på många andra ställen i ”verksamhetsberättelsen”. Närmare referens framgår av s. 58 i årsredovisningen.

- ”I samband med” årsredovisningen skall en särskild rapport om miljöledningssystem lämnas till miljödepartementet⁷. Enligt årsredovisningen har universitetet lämnat en sådan rapport. Dessutom finns delar av denna redovisning i ”verksamhetsberättelsen” i årsredovisningen⁸.
- I årsredovisningen ingår återrapportering av åtgärder som vidtagits i syfte att underlätta och stimulera det internationella utbytet av studenter, lärare och annan personal inom grundläggande högskoleutbildning⁹. Redovisningen skall enligt regeringens beslut lämnas ”vartannat år” och ingå i årsredovisningen 2004 för perioden 2003-2004¹⁰.

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar Karlstads universitet att i kommande delårsrapporter och årsredovisningar enbart lämna sådan information som framgår av krav enligt lag, förordning, regleringsbrev eller annat särskilt regeringsbeslut.

Biträdande revisionschef Marie Örtengren har beslutat i detta ärende. Revisor Karin Brattfjord har varit föredragande. Revisionschef Anders Hjerstrand och revisionsledare Rolf Karlsson har deltagit i den slutliga handläggningen.

Marie Örtengren

Karin Brattfjord

Kopia för kännedom:

Utbildningsdepartementet

Finansdepartementet/budgetavdelningen

⁷ Regleringsbrev 2002-12-19, U2002/4735/DK.

⁸ Avsnitt 7.5 Miljöarbete, s. 37-38.

⁹ Avsnitt 3.5 Internationella perspektiv i utbildningen, s. 20, samt avsnitt 4.4 Internationella perspektiv i forskningen, s.24.

¹⁰ Regleringsbrev 2002-12-19, U2002/4735/DK.